

країн, що є вагомим важелем підтримки економіки України і суттєво сприяє євроінтеграції.

Отже, загальна негативна динаміка зовнішньої торгівлі пояснюється наслідками бойових дій в Україні, надмірним інфляційним тиском всередині країни та закордоном, а також ситуацією на зовнішніх ринках товарів, які становили суттєву частку українського експорту. Однак у той же час очевидним є прискорення євроінтеграційного руху, зміцнення торговельних зв'язків із країнами ЄС, що відображає загальний стратегічний курс України.

Література:

1. Найгірший результат за всю незалежність, але кращий за прогнози: Мінекономіки оцінило падіння ВВП у 2022 році : Слово і діло: аналітичний портал URL: <https://www.slovoidilo.ua/2023/01/05/novyna/ekonomika/najhirshyj-rezultat-vsyu-nezalezhnist-krashhyj-prohnozy-minekonomiky-oczynulo-padinnya-vvp-2022-goczi> (дата звернення: 01.02.2023).
2. Економіка регіонів України в умовах війни: ризики та напрями забезпечення стійкості : науково-аналітичне видання / наук. Ред. Сторонянська І.З. Львів, ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України». 2022. 70 с.
3. Державна служба статистики України : офіційний сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 01.02.2023).
4. Гвоздьова О. Експорт з України під час війни: як змінилась структура поставок української продукції за кордон. *Економічна правда*. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/10/24/692959/> (дата звернення: 01.02.2023).

РЕІНЖІНІРИНГ ОДИН ІЗ ЕФЕКТИВНИХ МЕТОДІВ УДОСКОНАЛЕННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ

Р. К. ШУРПЕНКОВА, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри облікових технологій та оподаткування

Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, Україна

Реінжиніринг бізнес-процесів — це набір методів та інструментів, розроблених для радикального покращення ключових показників ефективності діяльності підприємства шляхом моделювання, аналізу та реінжинірингу існуючих бізнес-процесів. Цей підхід забезпечує новий погляд на цілі процесу, повністю ігноруючи існуючий процес і організаційну структуру підприємства [1, с. 172-174].

Метою реінжинірингу бізнес-процесів є цілісне, системне моделювання і реорганізація матеріальних, фінансових та інформаційних потоків, направлена на спрощення організаційної структури, перерозподіл і мінімізацію використання різних ресурсів, скорочення термінів реалізації потреб клієнтів, підвищення якості їхнього обслуговування [2, с.47].

Визначення реінжинірингу бізнес-процесів містить в собі три ключові характеристики: істотне покращення, радикальне перепроєктування та бізнес-процес. Саме розкриття змісту цих ключових слів приводить до розуміння суті реінжинірингу.

Істотне поліпшення — це не просто підвищення певного параметру підприємства або покращання роботи окремої ланки підприємства на визначений

відсоток. Це якісний перехід до нового рівня ефективності бізнесу, здійснення прориву. Критерій реінжинірингу — разючий прорив в ефективності функціонування.

Радикальне перетворення означає звернення до першопричин речей. Тобто реінжиніринг — не поліпшення існуючого положення речей, не проведення косметичних заходів та часткових змін, не перетасування вже існуючих систем функціонування підприємства. Це відмова від того, що було раніше, новий винахід того, як робота повинна бути виконана.

Третє ключове слово у визначенні — «бізнес-процес», під яким розуміють групу взаємозалежних завдань, що спільно створюють цінність для споживача. Споживача не цікавить, яким чином всередині підприємства організовано виконання тих або інших завдань та робіт, — для нього важлива тільки та цінність, яку він одержує у вигляді продукту і послуг підприємства. На традиційному підприємстві процеси, проходячи через численні організаційні підрозділи, — фрагментовані, приховані і по суті некеровані. Проте процеси є першоосною підприємства, засобом створення цінності для споживачів [3].

Реінжиніринг бізнес-процесів передбачає вирішення наступних завдань:

- визначення оптимальної послідовності виконуваних функцій, що скорочує цикл виробництва і реалізації товарів і послуг, обслуговування споживачів, внаслідок чого збільшують оборотність капіталу та зростають усі економічні показники підприємства;
- оптимізація використання ресурсів у різних бізнес-процесах, у результаті чого мінімізують виробничо-обігові витрати та забезпечують оптимальну координацію різними видами діяльності;
- створення адаптивних бізнес-процесів, спрямованих на швидку адаптацію до потреб кінцевих споживачів продукції, технологій виробництва, змін у поведінці конкурентів на ринку та відповідно покращення якості обслуговування клієнтів в умовах динамічного зовнішнього середовища;
- визначення раціональних схем взаємодії з партнерами та клієнтами і, як наслідок, зростання прибутку, оптимізація фінансових потоків .

Отже, реінжиніринг бізнес-процесів – складний процес, який потребує часу та зусиль від усього підприємства. Реінжиніринг є одним із ефективних методів удосконалення бізнес-процесів в управлінні процесами, оскільки забезпечує десятикратне підвищення ефективності та виводить підприємство, яке його впроваджує, на принципово новий рівень розвитку [4, с.283-285].

В умовах проведення радикальних змін в економіці існує гостра необхідність у нових інструментах і методах, спроможних допомогти підприємницьким структурам стати більш ефективними. При цьому центральними факторами успіху стають процеси перебудови та реорганізації бізнес-процесів підприємства. Реінжиніринг спрямований на перепроєктування бізнес-процесів для досягнення радикального поліпшення діяльності підприємства, є одним з найсучасніших інструментів такого типу.

Література:

1. Шурпенкова Р. К., Сарахман О. М. Проведення реінжинірингу бізнес-процесів на підприємстві. Трансформація бухгалтерського обліку, аналізу та контролю в умовах соціально – економічних викликів: матеріали Міжнародного круглого столу, 28 травня 2021 р. Том 1. Тернопіль : ЗУНУ, 2021. с. 172-174.
2. Гриненко В. В. Конспект лекцій з курсу «Управління та удосконалення бізнес-процесів» (для студентів усіх форм навчання спеціальності 073 – Менеджмент) / В. В. Гриненко; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 147 с.
3. Організаційний розвиток підприємства. Реінжиніринг бізнес-процесів: зміст та основна характеристика. URL: <https://library.if.ua/book/28/1898.html> (дата звернення: 17.01.2023).
4. Шурпенкова Р.К. Методологічні підходи до проведення реінжинірингу бізнес-процесів підприємства. Вплив обліку та фінансів на розвиток економічних процесів: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Берегове, 15 червня 2022 р.). Ужгород : ФОП Сабов А. М., 2022. С. 283-285.

ТЕНДЕНЦІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДЬОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

А. І. МАРЕНИЧ, канд. екон. наук, доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу

В. О. БІЛИК, здобувач вищої освіти

Черкаський державний бізнес-коледж, м. Черкаси, Україна

Розвиток малого та середнього бізнесу є важливим і необхідним для України, оскільки він складає основу економіки нашої держави. Малий і середній бізнес відіграють важливі функції, зокрема сприяють тому, щоб створювались нові робочі місця, відбувалось зростання валового внутрішнього продукту, крім того, стимулюють розвиток конкурентоспроможності та інноваційного потенціалу економіки. В умовах пандемії та воєнного стану даний сектор економіки переживає нелегкі часи, тому для підтримки підприємств слід вживати необхідних заходів, а також аналізувати розвиток [4].

В сучасних реаліях, суб'єкти малого та середнього бізнесу (юридичні особи та фізичні особи-підприємці) стикаються з рядом проблем. Найбільшою перешкодою для ведення бізнесу в Україні є нестабільна політична ситуація. Підприємствам малого і середнього бізнесу важко працювати та здійснювати планування власної діяльності в середовищі, де державна політика часто є складною та непередбачуваною, а бізнес-вимоги постійно змінюються. Така ситуація виснажує малі та середні підприємства, а також, стримує їх зростання [6, с. 340].

Ще однією істотною проблемою для малого та середнього бізнесу України є несприятливі економічні умови. В умовах воєнного стану та економічного спаду купівельна спроможність населення України знизилася, а отже, зменшився попит на товари та послуги малих і середніх підприємств. Таким чином, їхні прибутки впали, а з ними – шанси підприємств вижити на ринку [6, с. 340].